СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 14. Джерзи Сити, Н. ДЖ., четвер, 19. січня, 1928.

VOL. XXXVI. No. 14. Jersey City, N. J., Thursday, January 19, 1928. THREE CENTS

КОНФЕРЕНЦІЯ В ГАВАНІ БУДЕ РАДИТИ ЯВНО

ПРЕЗИДЕНТ ВЕРТАЄ ДОМІВ.

ГАВАНА, Куба, 17. січня. — Зараз по виголошенню своєї промови, якою він отворив засідання Пан-Американської Конференції, президент Кулідж виїхав назад до Злучених Держав.

Конференція розглянула на вступі нарад незвичайно важне питання, а саме питання явности нарад. Представники країв латинської Америки домагалися, щоби всі наради, так головного тіла, як і комісій, відбувалися явно й відкрито. По коротких дебатах се внесення принято, хоча декотрі краї протикувалися сьому.

Факт, що Гюз, як начальник делегації Злучених Держав, згодився на сю пропозицію, поясняє дехто як доказ, що Злучені Держави не будуть мати нічого проти розгляду справи Нікарагви та американської інтервенції.

СЕНАТОВИЙ КОМІТЕТ НЕ ПУСКАЄ СМИТА.

ПРИЗНАЄ ЙОГО ВИБІР НЕПРАВНИМ.

ВАШИНҐТОН, 17. січня. — Сенатовий верифікаційний комітет предложив повному сенатови своє рішення, що Френк Л. Смит, який має представляти в конгресі стейт Илиной, не має права до сенаторського крісла, бо він не був правно вибраним.

Комітет домагався від сенату як найскоршого вирішення справи.

Сей внесок комітету викликав сейчас завзяту дебату, яка тревала три години. За признанням місця в сенаті Смитови заявлялися: пенсильвенійський сенатор Рід, конетикотський сенатор Бингтем та илиноїський сенатор Девін. Проти: сенатор Рід з Мезуре, Керовей з Аркензо та Джордж з Джорджії.

Противники признання Смита сенатором вказували, що людина, яка видала на вибори пів мілїона долярів, мусіла покористуватися пів виборчої кампанії перекупствами. Вони звертали увагу теж на те, що Смитови зібрали ту суму не його політичні приятелі, але його особисті агенти.

НІКАРАҐВАНСЬКІ КОНСЕРВАТИСТИ ПРОТИ АМЕРИКИ.

МАНАҐВА, Нікарагва, 17. січня. — Що в Нікарагві росте опозиція проти американської політики, видно з того, що навіть консервативі посли виступили проти американського бажання, щоби вибори відбулися під повною контролею американського уряду. В нікараґванськім конгресі тепер іде дебата за слідуючі вибори, і консервативі посли нарікають на Американців, які їх піддержували, але не достаточно. Навіть консерватиі хочуть уже тепер повної виборчої свободи. Консерватиний провідник Чаморо критикував політику Злучених Держав, що, мовляв, вони піддержують лібералів.

СПІВАЧКА ПОПОВНЯЄ САМОВБИЙСТВО З ЖАЛЮ ПО НЕВДАЧІ.

НЬЮ ЙОРК, 17. січня. — 30-літна співачка Дорота Міровська, котра виступила в неділю зі своїм першим концертом, поповнила нині самовбийство при помочи світлячого газу. Самовбийства доконала вона в комнаті одного з редакторів тижневика Нейшен, котрий запросив її з товариською на вечеру. Коли хазяїн приїшов домів, він найшов тіло співачки в купальни:

Причиною самовбийства мала бути розпуха з приводу неприхильного відношення критиків до її концерту. Критика мала її переконати, що для неї карієра співачки замкнена.

МОЛОДЕ ПОДРУЖЕ ЗГИНУЛО В ДВОБОЮ.

КУЛІ З ПІСТОЛІВ ПОДАГОДОЮ ПОДРУЖОГО НЕПОРОЗУМІННЯ.

ВИНСЛО, Арізона, 17. січня. — В незвичайний спосіб подагодяли подруже непорозуміння панство Тілмени. Вони подружились лєдви чотири місяці тому назад, одначе не могучи зі собою жити, рішили старатися о розвід. Пані Тілмен відвідала в товаристві приятелюк свого мужа. Він також принимав гостей у себе.

Повитавши гостей, Тілмени відійшли на бік, щоби поговорити зі собою довірочно. Гості й приятелі думали, що вони наміряють погодитись. По хвилі відозвалися стріли й гості, що вбігли до комнати, де розмовляли подруги, побачили їх лежачих на землі з димлячими пістолетами в руках. Пані Тілмен була вже мертва, а її муж смертельно ранений. Вони рівночасно вистрілили до себе.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

НЬЮ ЙОРК, 17. січня. — Морис Гилквіт і Джеймс Онїл, члени нюйорської екзекутиви соціялістичної партії, заявили, що на квітневій конвенції наступить реорганізація соціялістичної партії. Ся реорганізація відбудеться відповідно до вимог американського політичного досвіду й практики. На тій самій конвенції виберться також кандидатів на президента й віце-президента Злучених Держав.

Згадане рішення повязано на тридневих зборах екзекутивного комітету, які відбулися минулого тижня у Филадельфії. На тих нарадах секретар екзекутиви Виктор Г. Берґер представив екзекутиві, що соціялістична партія стратила минулого року кількасот членів.

УКРАЇНСЬКИЙ ФАРМЕР В МАНІТОБІ ЗГОРІВ В КОРЧАХ.

ВІННІПЕҐ, Ман. — В корчах, недалеко дороги, що веде з місточка Поплярфілд у провінції Манітобі, в Канаді, найдено в навечерє Різдва згоріле майже до непізнання тіло Михайла Кузика, властителя заїзної стайні в Арборгу, Ман. Коло огнища стояли коні Кузика. Як догадуються, Кузик, вертаючи до дому з Поплярфілд, де був в середу, два дні перед тим, перемерз і шукав охорони від зимна в корчах. Там розложив огонь, але мабудь зморений сном, упав в огонь і майже згорів. Сусідний фармер Василь Грицюк бачив в четвер дим від огню в корчах, але не думав нічого про се. Коли одначе слідуючого дня переїздив попри те саме місце, побачив між корчами коні. Зацікавлений прийшов близше і побачив недогорене ребро й замерзлого трупа на вигаслім огнищу.

ОГРАБЛЕННЯ ВІННІПЕҐСЬКОГО ТЕАТРУ.

ВІННІПЕҐ, Ман. — Два замасковані бандити обрабували 2 січня Лайсіюм театр у Вінніпегу, положений в самім найлюднійшім осередку міста та ще й в пору, коли в театрі йшла вистава. Увійшовши до канцелярії менаджера, вони звязали його й обрабували а відтак зробили те саме з помічником менаджера. При відході забрали зі собою весь цілоденний дохід з каси, що виносив около 1000 долярів. Коли грабіжники відійшли, піднято алярм, однак вони вспіли сховатись в уличках поза театром, так, що за ними пропав увесь слід.

ЗГОРІЛО ДВІ ЖІНКИ І ЧЕТВЕРО ДІТЕЙ.

ЕДМОНТОН, Алта. — В Ліґал згоріла хата а в ній жінка і троє дітей. З пожару вратовано пятеро дітей. У Смокі Лейк згоріла Ірина Войчук, літ 46, і її всімлітня донька Домка. — Причиною пожару було вивержения лямпи дівчинкою. Батько й сини спали в стайні і уникнули в той спосіб страшної смерти.

БУДОВА ЛЕТУНСЬКОЇ БАЗИ.

ОТТАВА. — З весною Ді Роял Кенедієн Ейр Форс приступає до будови летунської бази в порті Чорчіл над Гудсонівським заливом.

База над заливом буде великої ваги для мореплавства, бо літаки в час будуть сповіщати про ледові гори і инші перешкоди, що загрожують пароходам в так далеко на північ висуненій полосі. Таку саму роботу сповіняють вже тепер два літаки.

ЗОЛОТО ДЛЯ ПОЛЬЩІ.

При кінці грудня прибув до Данцігу з Нью Йорку корабель „Польонія" з пересилкою американського золота вартости 3 мілїонів долярів, призначеного для Польщі.

ЧЕСЬКІ ЖОВНІРИ УТІКЛИ З ПРАВИТЕЛЬСТВЕННИМ ЛІТАКОМ.

ПРАҐА, 16. січня. — Капраль Марек і жовнір Міка, розглянені за прогнання їх з авіятичної школи, дістали в свої руки правительственний літак і полетіли ним до совітської границі.

Вони перемогли сторожу й замкнули її до маленької кімнатки та всіли до літака. Їм удалося знестися в гору без ніякої перешкоди, однак військові круги побоюються за їх безпеку тому, що не взяли з собою компасу й знаряду до міренія висоти. Газоліни було в літаці подостатком до перелету 300 кільометрів.

КОРЕСПОНДЕНТ „КУРЄРА ВАРШАВСКОГО" ПРО ТЕПЕРШНУ ЛИТВУ.

„Курєр Варшавскі" містить звідомлення свойого кореспондента з Ковна про сучасний стан на Литві. Між иншим він каже, що Ковно має вже чисто литовський характер і цей характер закріпляється. Бо оскільки серед старшого покоління литовського громадянства є ще чимало людей, яких литовськість можна би поставити у сумнів, остільки молодше покоління є наскрізь литовське. Є то вислід десятилітньої народньої політики. На Литві всі партії є націоналістичні. Навіть соціялісти, які в засаді відносяться нетолерантійно до инших народів, в дійсности є добрими литовськими патріотами. Важним чинником в напрямі привернення литовського характеру є школа. Не менше важним чинником націоналістичної пропаганди є справа Вильна. Цю пропаганду ведеться з великим розмірои. Майже на кожному кроці стрічаються відповідні відозви, а крім цього відбувається цілий ряд відчитів, представлень тощо, які пропагують ідею повороту Вильна до Литви. Одна з таких відозв кінчилася таким зворотом: „Куди серце тягне, там і несуть ноги — до Вильна".

НАГОРОДИ ДЛЯ БАБУНЬ.

Досі Франція нагороджувала лише матерей, які мали більше число дітей. Тепер ще для більшої заохоти поширення родини ухвалено давати нагороди бабуням, які мають відповідне число внуків. Місто Ліон призначило 20 нагород для бабунь, які є родовитими француженками та мають найменше трое дітей і 15 внуків.

СТРАШНА АВТОМОБІЛЕВА КАТАСТРОФА.

Дня 27-го м. м. на шляху між Варшавою й Томашевом Мазовецьким, в околиці Надажина розбилося авто, в якому крім шофера їхало з Варшави трьох священників. Наслідки катастрофи були страшні. Шофер Ястшембскі й о. Антін Каід, ректор костела Бернадинів у Варшаві, згинули на місці. Двох инших пасажирів, о. К. Погожельскі й о. І. Ожаровскі відвезли легкі ображення. Причиною катастрофи була за скора їзда.

ОРГАНІЗАЦІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА.

Головнаука визнала за потрібне організувати в Київі Всеукраїнську Академію Мистецтвознавства. Уже обрано спеціяльну комісію з фахівців рижних галузей мистецтва, на чолі з академиком О. Новицьким, яка опрацьовує проект утворення академії. В академії буде 3 основних відділи — музичний, театральний та образотворчий. Всеукраїнська академія мистецтвознавства буде другою в Радянському Союзі після Російської Академії мистецтв.

СМІХ КОРИСНИЙ ДЛЯ ЗДОРОВЛЯ.

Нюйорський медичний журнал „Медикал Лайф" помістив статтю д-ра Велша про добрі наслідки сміху, в якій читаємо:

„Сміх є найзвичайнійша річ у світі. А однак багато лікарів наказують своїм пацієнтам, щоби старалися кожної днини як найбільше сміятися. Чим більше сміх щирий, тим краще. Такий сміх провітрює легені, розбуджує серце й приспішує кружения крови та заставляє цілий організм до живійшої праці.

„Сміх добрий не лише для самого тіла чоловіка, — він потрібний також для духа. Коли людина в поганім, сумнім, кваснім настрою, — то сей настрій впливає відемно на здоровля людини. Стара пословиця говорить: „смійтеся й товстійте". Відомим є, що люде, які багато сміються, стають товстіщими. Сухим людям дуже тяжко сміятися. За те товсті люде сміються дуже скоро".

СЕКТАНТСТВО РОСТЕ НА ВОЛИНІ.

На Волині, що е тепер під Польщею росте сильно сектантство. У ковельськім повіті ширяться між селянами секта „Дорбистів", якої головним проповідником є Англіець Адольф Фридрих. Богослужебні книги для тої секти привезено з Англії, звідки дістає вона теж і фінансову поміч. Помічником проповідника Фридриха е Англіець Грогер, що прибув недавно на Волинь і замешкав в селі Млинові під Дубном.

Осідком сеї секти е село Дубно, де находиться також їх святиня. Крім сього ширяться в Ковельщині також штунда, а в декотрих віддалених від цивілізованого світа околичних нова секта на Волині зв. „діроломаи". Члени сеї секти, щоби їх молитва дісталася скорше до неба, збираються разом до спільної хати, де в чорнім куті, під образом, зроблено дру у стелі, через яку, відповідно до вірувань сектантів, молитва дістається скорше до неба.

Секти „Пятидесятників" і „Адвентистів" або „Суботників" починають тратити свій вплив. Члени тих сект приступують до инших сект.

ТРОЦЬКИЙ ВИТХАВ З МОСКВИ ДО ВЕРНОГО

ТОВПА, ЗЛОЖЕНА З 1500 ОСІБ, ПРАЩАЄ ЙОГО НА ДВІРЦІ ТА СПІВАЄ ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

БЕРДІН, 17. січня. — У минулий понеділок вечером виїхав Л. Троцький з Москви на заслання до Верного, що лежить на російській границі між Туркестаном і Китаєм. Радянські кількох инших провідників опозиції виїхало попереднього дня до незначених місцевостей у східнім Уралі. На московськім залізничім дворци зібралася товпа народу, зложена з 1500 осіб, щоби попращати Троцького. Коли Троцький прибув на дворець, товпа почала співати інтернаціонал. Троцький, що находився в окруженню кількох поліцаїв, не мав нагоди промовляти, хоч поліція не старалася перешкаджати йому в виголошенню промови, коли хотів се зробити. Троцький, хоч був блїдий, виглядав одначе дуже поважно. Коли потяг виїхав зі стації, пращаюча Троцького товпа почала кричати: „Нехай живе злучена комуністична партія. Нехай живе злучений Комінтерн. Нехай живе Комуністичний Федеративний Союз".

СУД НАД БОЛЯШЕВИЦЬКИМИ ШПИҐАМИ В ЛОНДОНІ.

ҐАНЗЕН, ОБЖАЛУВАНИЙ ЯК ҐОЛОВА СОВІТСЬКИХ ШПІОНІВ, А МЕК КАРТНІ ЯК ЙОГО ПОМІЧНИК.

ЛОНДОН, 17, січня. — Ведеться тут розправа проти двох російських шпіонів, німецького студента Ганзена, голови російських шпіонів в Англії і Англійця Мек Картні, агента від обезпечень. Ціла розправа окружена е великою тайною. В часі переслухання деяких свідків судову салю опорожнено з публики й представників преси, а в протягу двох годин навіть адвокати обжалуваних мусіли вийти з судової сали. Шпіонів зловлено підступом у заставленку на них полїцею лапку при помочі агента від обезпечень Джорджа Монкленда. До сього послідного звернувся Мек Картні з пропозицією доставити йому важні інформації відносно британської воєнної фльоти.

Монкленд позірно згодився, а про все донісив адміралови сер Ріджінальдови Голові, бувшому начальникови тайної поліції адміралїті. Вони дали Монкленди стару копію приказів для воздушної фльоти, які були вже без вартости, щоби він доставив їх Мек Картньому. Ся копія була доказом шпіонства й на тій підставі арештовано Мек Картня. Головні докази звертаються лише проти Мек Картня, хоч головною особою в цілій тій шпіонській аферї був Ганзен. На разі нема доказів на те, що Мек Картні й Ганзен вели сильно шпіонацію, щоби дістати в свої руки британські військові тайни.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ВИРОК СМЕРТИ НА ПАПУ — ЖАРТОМ.

СОВІТСЬКА ПРЕСОВА АҐЕНЦІЯ ЗАПЕРЕЧУЄ, ЩО СОВІТИ ЗАСУДИЛИ ПАПУ НА СМЕРТЬ.

МОСКВА, 17. січня. — Папа римський Пій XI. настрашився був незвичайно, коли одержав вирок смерти від большевицького правительства. Сталося се минулого тижня. Як оказується тепер, ціла справа зі згаданим вироком смерти була злобним жартом з боязливого папи. Совітська агенція Тасс заперечує правдивість вістки про те, що большевицьке правительство вислало папі вирок смерти, підписаний Сталіном і Риковом та Святим Синодом. Згадана пресова агенція заявляє, що хтось закинув собі здорово з папи, висилаючи йому рекомендованим листом засуд на смерть за те, що попирає ворогів совітського правительства.

ЗЛОВЛЕННЯ ЧЕХОСЛОВАЦЬКИХ ЖОВНІРІВ, ЩО УКРАЛИ ЛІТАК.

КАПРАЛЯ Й ЖОВНІРА, ЩО УТІКЛИ З ЛІТАКОМ, АРЕШТОВАНО В ЛЮБЛІНІ, В ПОЛЬЩІ.

ПРАҐА, Чехословаччина, 17. січня. — Чеських студентів авіятики, капраля й жовніра, які, по прогнанню їх зі школи, утікли з правительственним літаком, арештовано в місті Люблині, в Польщі. З причини недостачі газоліни мусіли вони тут осісти зі своїм літаком, а польські власти сейчас їх арештували. Догадуються, що вони мали намір полетіти як до Радянського Союза і там віддатися в руки совітських властей.

ХАН АҐҐАНІСТАНУ ПРИЇДЕ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВЕЗЕ З СОБОЮ ВСІХ НАЙБЛИЗШИХ СВОЯКІВ, А ТАКОЖ 180 КУФЕРІВ.

РИМ, 17. січня. — Емір Аґґаністану Аманулля хан, що тепер обізиває европейські столиці, завітає теж до Злучених Держав. Його жінка бажає дуже бачити Злучені Держави, які описано їй, як „жіночий рай", де жінки роблять, що хочуть і панують над мущинами: Щоби бути забезпеченим від усяких заговорів і не стратити свого престола, володітель Аґґаністану везе зі собою всіх своїх найблизших і найзаприсяжнійших кревних. Стереже він їх також добре, щоби не робили нових заговорів і не носилися з гадкою скинути його з престола. Емір Аманулля везе зі собою 180 куферів. Безперечно американські залізничі послугачі будуть мати немало роботи, щоби обслужити хана та його родину.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НА ДВОХ МОВАХ

В Гавані, столиці Куби, розпочав свої наради Панамериканський Конґрес. До його нарад привязують Злучені Держави немалу вагу. Це пізнати по тім, що на Конґрес вибрався президент Кулидж і бувший та теперішній секретарі стейту Гюз та Келоґ. Сам през. Кулидж виголосив на Конґресі вступне слово та зясував американські погляди на панамериканську ідею.

Як речник найбільшої, найбогатшої і найсильнійшої американської держави підніс він те, що Панамериканська Юнія не є звернена проти ніякої частини світа ні проти якоїнебудь другої подібної організації. Американські держави зорґанізувалися на тій ідеї, що вони самі зможуть собою краще правити та завести у себе кращі порядки, як колиб їх заводив хто другий. А коли вже американські народи будуть блудити, то краще, щоби самі блудили, як колиб мав хто другий робити за них похибки. Всі нації, які беруть участь в панамериканськім конґресі, є отже рівні. Найменший нарід і найслабший говорить тут з такою самою авторитетністю, як нарід найбільший і найсильнійший. Бо всі зійшлися тут в тій цили, щоби жертвувати своїми еґоїстичними інтересами для загального добра та щоби полагоджувати свої непорозуміння на принціпах справедливости і рівности, а не насильства. Панамериканська ідея позбавлена отже всякого імперіялізму. А всі боротьби, які вели американські народи на протязі останніх 150 літ, були боротьбою в обороні свободи і незалежности.

Такими словами витав през. Кулидж делеґатів як речник Злучених Держав. Його промову, яку він відчитав в англійській мові, переложено вже заздалегідь на мову еспанську і передано всім делеґатам в формі друкованої відбитки. Всі отже могли порозуміти ті високі ідеї, виложені президентом. Не можна було з ними не погоджуватися, коли ходить о гарні слова і кличі і тому всі радо ту мову оплескували.

Але в тім самім часі доходили до делеґатів слова іншої мови. Бо ото часописи принесли вісти про дальшу ворохобню в Нікараґві і дальшу висилку свіжих сил з боку Америки на допомогу консервативному президентови Діясови, проти якого ведеться саме ворохобня. Дійшли ще й другі донесення, що отсе форований Злученими Державами президент Діяс таки вже хоче сам резиґнувати, бо вже і йому надоїла отта внутрішна боротьба, з якою годі покінчити навіть при допомозі американських штиків. Виходить, що ті „бандити", які не годяться на правління тих, що є в руках американських банкирів, є рівнож тої думки, що вони повинні самі собою рядити та що сильнійший нарід не повинен душити слабшого. Думають отже так само як і на — Панамериканськім Конґресі в Гавані.

УКРАЇНА В НОВИХ КНИЖКАХ

Як кождого року, так і сього накладня нюйорської ґазети „Де Ворлд" видала річник альманах, що зветься:

The World Almanac and Book of Facts for 1928. Edited by Robert Hunt Lyman. Forty-third Year of Publication. Published by the **New York World.**

Ся книжка подає незвичайно корисну збірку всяких фактів про ріжні краї світа, і як така вона вже має вироблене імя. Головна частина книжки відноситься, очевидно, до Злучених Держав; тут подано докладно ріжні статистичні й історичні дані про уряд, головні питання політичного, економічного, культурного життя і таке инче.

Відтак подані дані, що відносяться до ріжних країв світа. Сі дані вартісні тим, що вони зібрані на основі офіціяльних даних ріжних країв, а часто, як кажуть автори альманаха, достарчені редакторам самими таки урядниками держав. Наслідком сього ся частина альманаха се немовби півофіціяльні дані.

Для українського іміґранта, що возьме сю книжку в руки, цікаво головно, що там пишеться про Україну й Українців.

Українці в Америці.

Наперед можнаби сподіватися згадки про Українців у статистиці національностий іміґрантів до Злучених Держав. На жаль, тут ще фіґурує стара назва „Рутініенз", попри котру подано в зачеркненню „Русніакс". Показується, що зі сеї національности прибуло до Злучених Держав у 1927. році коло пів тисячки людий. Українців як осібного народа американський уряд немовби не признав. Підчас війни сей уряд удержував аґентів, що мали робити серед українських іміґрантів военну аґітацію, але й по війні їх в урядовій статистиці ще нема.

Відомо, дальших згадок про Українців можнаби сподіватися в статистиці криміналістики, та на жаль, ся статистика в Альманаху не подана.

Українці в Европі.

В Европі Українці роздiлені на чотири держави, і шукати їх треба у сих державах.

Найобширнійшу згадку про них подається в уступі про совєтський союз. Між політичними підвідділами союза подана як друга з ряду величина Українська Советська Республика. Про неї сказано:

„Україна, котра є більша як Каліфорнія, становить південно-західну частину европейської Росії, о припирає до Чорного моря. Є се найбогатша та найгустійше заселена частина старої імперії. Ріка Дністер відмежовує її від Румунії на південнім заході, а на заході вона межує з Польщею. Чорнозем України се найбогатший в Росії. Є се головний обшар для продукції пшениці, а Одеса, порт на Чорнім морю, зі своїми елевейторами була в передвоєнні часи головним портом для вивозу збіжа. Україна має теж важні поклади зеліза й вугля. З населення краю на селах, яких давнійше звали Малоросами, Українці становлять 88 процентів, з населення міст, що виносить 5 міліонів населення, Українці становлять 34 проценти, Москалі 29, Жиди 32 проценти".

У другому місці подається простір України на 164,865 квадратових миль, а населення на 28,887,000.

Поза тим про Україну згадується тільки мимоходом, і за кождим разом говориться так, що читач мусить набрати переконання, що Україна се російська провінція, як за царських часів.

Українці в Чехословаччині.

Тут подано, що Карпатська Русь („Карпетіен Русінія") обнимає 4,958 квадратових миль та в чехословацькій републиці є 461,849 „Рутініенз".

Коли до сього додати ще те, що на основі конституції Русь має мати автономію, то будемо мати все, що тут згадано за наш народ.

Українці під Польщею та Румунією.

В уступі про Румунію, як видно, зложенім на основі офіціяльних румунських даних, Українців не згадується. Уступ подає загальне число населення Румунії, подає, що воно виносить понад 17 міліонів душ, згадує, що чистокровні Румуни числять коло 13 міліонів душ, але нашого народа не згадується.

Тої самої політики держиться й Польща. В уступі про Польщу теж не згадується про народи, захоплені під Польщу, чим підсувається думку, що все населення се родовиті Поляки.

Значить, офіціяльна статистика й дані служать не для розкривання правди, але до її закривання. Словом, людина, що вживає сього Альманаха, може при нагоді якогось вибуху в Европі найтися перед фактами, яких вона не зрозуміє, бо урядові статистики закрили йому факти, які в історії можуть мати велике значіннє.

ТЕПЛІ КУПЕЛІ В ЗИМІ — ЖЕРЕЛО ЗДОРОВЛЯ

Кожда тепла купіль має передовсім це гиґієнічне завдання, щоби відчистити цілу шкіру на тілі з пороху і бруду, який на неї насідає, як і з тих частей шкіри, що все гинуть та з виділених із середини відпадків. Крім того завдяки огріттю шкіра наповняється кровю і відживними складниками, а зимою шкіра стиснена тісно прилягаючим одягом, тому доплив крови до неї утруднений. У теплій купелі віддих збільшується, тому тіло приймає більше оживляючого кисня, а видихнутий воздух богатший у вугляний квас.

Але підчас купелі треба уважати на деякі гиґієнічні правила. Коли влазимо у воду, мусимо відчувати приємне, миле враження; коли відчуваємо холод, або коли лише здрігаємося, то це може зашкодити. Рушник, білля, скарпитки чи панчохи треба повісити біля печі (над рурою), щоби огрілися. Коли ми вже побули трохи у купелі, то додати ще горячої води, бо вода у ванні все виділює пару у холоднійший воздух. Температура при кінці повинна бути кілька степенів вища як спочатку. Дуже добре і покріпляючо є взяти після купелі холодний туш. Одначе слабші люде і хорі на серце не повинні вживати тушу.

Велика здоровна вартість правильних теплих купелів у зимову пору полягає в цьому, що до тіла дістається більше тепла. Тіло добре опалюється, а це витворює справнішу працю орґанізму, орґанізм виділює ліпше шкідливі складники. В холоднійших країнах, у Росії і на Україні лічаться горячими купелями (в ланях). Майже кожне село має лазню, кожний селянин правильно купається, тому його орґанізм огріваеться для такого холодного підсоня. Вже літописець Нестор згадує, що Москалі „ніким не мучені, самі себе мучать" — себто купаються у лазнях. Тоді парилися так, що на огонь кидали сімя і купалися в його парі. Це не є розніжнення, радше загартування. Себто збільшується відпорну силу, завдяки цьому, що тіло більше огрівається, допроважується кров по всій шкірі. **Зимою найкраще загартуємося горячою водою і холодним воздухом, у літі холодною водою і горячим воздухом** (сонішні купелі).

Богато людей зимою просто пропадає за теплом; вони скоро мерзнуть. Правильні теплі купелі все огріють їх найкраще. Тому добре є, щоби і старші люде купалися в теплій купелі; вони їх відмолоджують. Старе тіло просто відживає, коли на тиждень купається правильно довший час у теплій купелі — 35-37 степенів Цельзія. Приємне враження відчуває ціле тіло.

Тепло заощаджує поживу. Велику часть спожитих страв зуживається для огріття тіла. Колиж тіло дістає тепло знадвору, то потребує витворювати менше власного тепла, отже заощаджує поживу. Славні лікарі оцінюють це заощадження на одну третю всієї поживи.

Теплі купелі є також тому здорові, що тіло розгріваеться; бо тепло успокоює біль і нищить недугу. Доказують це горячі оклади й обвивання при недугах шиї і ломаннях суставів, при ріжних нервових недугах і ревматизмі. Доказує це випріття, горячий чай при ріжних внутрішних недугах, а довше вигрівання в ліжку майже при всіх недугах. Тепло все витворює кров і тимсамим є найліпшим лікарством. Добрий успіх тепла пізнаємо приміром хочби при пухлятині лиця, яка скоро зникає, коли даємо теплі оклади. Таксамо загальне огріття тіла теплими купілями помагає розпускати нагромаджені хоробові складники в цілому тілі, допомагає виділювати їх через нирки і шкіру. Передовсім мочовий квас, що головно спричинює недуги. Тому теплих купелів слід уживати при таких недугах як: цукрова недуга, гостець, затовщення, ревматизм, недуга нирок, при невральґії, пострілі і ин. Помічними є теплі купелі при нервових недугах, при фізичному змученні (після спортових вправ чи змагань) і при безсонниці. Коли купаємося вечером довше, щоби ліпше спати, то тоді не треба вже вживати тушу, лише легко висушити тіло, щоби не схвилювати знову щойно успокоєних нервів. Потім зараз лягати у теплу постіль.

НАЙНОВІЙШІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ З КРАЮ.

ГАРІНА, траґедія у 5-ти діях (9 осіб), Дмитро Николишин .... 40 ц.
СОФІЯ ГАЛЕЧКО, песа з життя У. С. С. в трох діях (6 осіб), Микола Угрин-Безгрішний ... 30 ц.
ПОЦІЛУНОК ЮДИ, песа на чотири дії (5 осіб), С. Бела ..... 50 ц.
МІЩАНИ, драма на 5 дій (28 осіб), Волод. Мартиневич ..... 85 ц.
ГРІХИ МОЛОДОСТИ (превесела комедія на 3. дії (12 осіб), Володимир Мартиневич .... 25 ц.
ДОСИДЖУВАЛА ПОСАГУ або ВЕСІЛЯ З ПОПРАВКАМИ, на 3 дії жарт зі співами і танцями (11 осіб), В. Мартиневич ..... 20 ц.
ПОТЕРЧУК, песа зі співами і танцями з народного життя (7 осіб), В. Мартиневич .... 35 ц.
КОХАЙТЕСЯ ЧОРНОБРИВІ, драма в трох діях зі співами і танцями (10 осіб) .... 30 ц.

Замовлення разом з належитістю слати:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

В. Кедровський.

1917 РІК.

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1927 р.

(12)

— Дозвольте пару слів з вами поговорити, бо ранком маю їхати на фронт — прошу його.

— Дуже приємно! Так ви з тої страшної „Дикої Дивізії"? — лагідно питає з привітливою усмішкою. Хиба й там наші?

— Так, є й досить багато. Справи наші там находяться в стані, далеко відмінному від того, про що багато делеґатів учора говорило. У нас Москалів не багато, а тому й опору в нашій національній роботі нам ніхто не робить.

— А чому немає на зїзді делеґатів від вас?

— Тому, що ми не знали навіть, що зїзд відбудеться. Офіціяльних повідомлень у нас не було. Російські ґазети не пишуть, а українські доходять до нас неправильно. Я хочу просити вас ласкаво не забувати й про нас, коли ви залишитесь тут працювати далі. Крім того дозвольте переказати Українцям нашої дивізії ваше привитання як голови першого всеукраїнського військового зїзду.

— Дуже прошу. Дуже приємно! Коли я буду вільнійший, поговоримо з вами докладнійше.

— На жаль, я мушу завтра виїздити з Києва, а тому дозвольте вам стиснути руку й побажати іменем Українців нашої дивізії повного успіху в праці. Щасть вам, Боже!

— Щиро дякую. Працюйте там і далі та держіться директив свого центру.

* * *

Знову почалось засідання. Сижу на хорах, слухаю дебати. Відчиняються невеличкі двері позаду президії, звідки виходить якийсь підполковник і хоче сісти в глибині сцени, на місцях, очевидно, визначених для почесних гостей. В цей час чую, із салі несеться гучний викрик якогось делеґата:

— Полковникові першого українського полку імени гетьмана Богдана Хмельницького, полковникові Капканові, Слава!

Вся саля здріґає від гучних оплесків та викриків „Слава"! Полковник той, що увійшов, виходить наперед сцени, кланяється та щиро дякує за привитання й просить зїзд підтримати його полк у заходах перед тимчасовим урядом, щоби той затвердив його.

— Не треба московського затвердження! — чується чиїсь протестуючі вигуки. — Ми самі затвердимо!... Ми, зїзд, мусимо утворити свій верховний військовий орган і не їздити до Петрограду жебрати ласки!

Заяву покривають гучні оплески всього зїзду.

Це короткеньке перебування у Києві та на зїзді ясно показало мені, що вже настав час як найширше розвинути в армії свою працю, якаб не обмежувалась лише плятонічними національними радами, а привелаб як найскорше до формування своїх чисто-національних військових частин, хочби шляхом зведення окремих українських вояків в певні частини. Очевидно, першу таку роботу я мусів розпочати у себе в дивізії.

III.

МІЙ ВИХІД З „ДИКОЇ ДИВІЗІЇ".

Перші збори Українців у дивізії. Початок національної боротьби. Поповнення скорострільної команди Москалями. Грабіж Чеченців. Бриґадний мітинґ. Непідготованість свіжого офіцирського складу до війни. Залишення мною дивізії.

Приїхавши до команди, я на другий день зібрав її для вислухання моїх інформацій та запросив вояків-Українців, між якими були головно Кубанці з других полків та команд, приїхати до нас. На зборах разом з нашою командою було 800 душ. Я поінформував їх про військовий зїзд, про суть його праці та переказав привітання від голови зїзду. По закінченню інформацій останні мої слова були покриті гучними оплесками та дружними вигуками „Слава Україні"!

Потім розпочалися довгі й гарячі дебати. З них я побачив, що у нас було спокійно у дивізії теж лише до того часу, поки українські ради обмежувалися культурно-національною працею. Але тепер, коли мусить стати на чергу відокремлення українського національного елементу в окремі частини, почулись самі рішучі протести. Мене тоді найбільше здивувало, що протестували найгарячійше Кубанці, які навіть ніколи не балакали по російськи. Звичайно, найгострійшу одсіч я почув від присутніх офіцирів, частина яких потім відїхала, не попрощавшись зі мною.

Для мене стало ясно, що боротьба у нас розпочалась і ведеться; похід буде направлений головно проти мене як „зачинщика". Підтвердження цієї думки я мав у найближчі дні, коли побував у дивізійному офіцирському зібранню. Тут уже були цілком отверті ворожі виступи проти мене не тільки чисто московського офіцирства, якого було не так богато, але й з боку Кубанців, Терців та інородців, особливо православних Осетин.

Відношення до мене ще більше погіршилось після моеї безжалісної критики вправ на смотрі прибувшої нової Осетинської пішої бриґади. Особливо гострою була моя критика офіцирського складу тих бриґад.

Майже всі офіцири в ній були першого революційного випуску з Тифліської військової школи.

Треба було бачити їх на смотрі (інспекції), коли не тільки майже ніхто з них не міг перейти зі своєю частиною до боєвого ладу, повести наступ, або оборону, а навіть не здатний був управляти зімкнутим строєм. Про керування вогнем у бою вже нічого не було й казати. Це був не смотр, а якась карикатура, якийсь глум над військовістю, або просто над елементарними військовими правилами. Цей смотр зробив на мене тяжке, пригнітаюче враження.

Безперечно, коли й далі будуть в армію приходити такі поповнення й з таким офіцирським складом, то булоб повним безглуздям тягнути далі війну й надіятися хоч на частковий успіх.

Під час критик цього „смотру" на загальних офіцирських зборах я жорстоко, зі всією горячістю та жовчею темпераменту критикував новоприбувше офіцирство, що, готуючись іти до війни, не думало набути якогонебудь знання, щоби тепер не привести доручених їм людей до цілком зайвої непотрібної загибелі. З такою піхотою та офіцирством йти до бою, значить загубити всі скорострiли й людей.

Звичайно, цим я остаточно обурив проти себе все нове молоде офіцирство. Наслідки своїх виступів я мусів незабаром відчути уже цілком конкретно.

* * *

У звязку з прибуттєм цілої нової бриґади до дивізії та майбутнім переформуванням дивізії в кінний корпус, було наказано розділити нашу команду на три команди; недостаючий людський склад мала поповнити каменець-подільська учебна скорострільна рота. Після наказу для дивізії, розділ команди переведено так, що до мене попало розміро мало старих скорострільщиків, що складали відсотків 40 нової команди.

Прибуло з Камянця поповнення.

На першому смотрі вияснилось, що все воно як на підбір з Москалів, перенятих своїм специфічно-шовіністичним духом. Також ті два офіцири, що прибули з ними, були: один Москаль з центральної Московщини, а другий зденаціоналізований Поляк Войнiч. Враження від цієї „братії" (инакше назвати їх не можна було; між инчим та їх і охрестили мої старі скорострільщики) було тяжке. Не знаю, чи переведений спеціяльний підбір складу для поповнення наших команд не стався по чиймусь наказу чи інструкції, бо такий же самий елемент попав і до останніх двох частин старої команди.

Вистроївши їх, я побачив, що вони зовсім не вміють, або скорше не хочуть як слід стояти у строю, але за те половина їх була з підстаршинськими відзнаками. Прийшлося ранійше ніж зробити звичайний „опрос", навчити їх стояти, власне кажучи не навчити, а домагатися того, щоб вони стояли як слід. На „опросі" була заявлена лише одна претенсія, що вони жадають, щоби команда їх була окремою „їхньою" командою, на чолі з начальником команди, яким вони собі обрали прапорщика Войнiча.

Довелося їх рішуче осадити й заявити, що не може бути в армії ні вашої, ні нашої військової частини, а разом з тим і скорострільної команди. Крім того я рішуче звернув увагу прибувших підофіцирів, що їх по штату є занадто багато, а тому декому з них доведеться бути у команді звичайними „номерами". Тим більш, що в команді був майже повний штат прекрасних боєвих підофіцирів-скорострільщиків, які вже по 2 роки й більше пробули на фронті, між тим, як серед прибувших немає зовсім таких, що хоч нюхали трохи пороху.

Моя суворість, а також перспектива бути „номерами" з начальства обернутися у підлеглих, їм прийшлись не до смаку й я бачив, що прийдеться богато попрацювати, щоби нову свою команду привести до бажаного вигляду. Бачив я, що й між цими двома молодшими офіцирами не стріну потрібної підтримки в роботі. Вони ясно вже хоріли тою пореволюційною хоробою старшинства, що згодом привела армію до повного розвалу, себто на запобігання перед салдатами та потурання не тільки антидисциплінарним, але й антиморальним їх вчинкам.

Не розбивши новоприбувших по окремим четам, бо гадав спершу зробити перевірку їх підготовки, щоби потім, згідно добутій оцінці кожного з них, зробити як найдоцільнійще їх розпреділення, я залишав їх на деякий час, так як вони прибули окремою командою, навіть в окремому селі, Немерчі, а з старими перейшов до с. Кукавки.

(Дальше буде)

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЯКІ КОРИСТИ З КООПЕРАТИВ.

Вже нераз поміщувала „Свобода" рідні статті про ті користи, які має старий край з кооператив. Читаємо там, як то красно ті кооперативи в старім краю розвиваються, як вони стали прямо нашим економічним ратунком в тих тяжких часах, що їх тепер наш нарід переживає під Польщею.

Виходить, що в краю наш нарід вже дозрів і належито оцінює справу кооператив. Так є в старім краю. Але як виглядає справа в Америці? Може тут повинні на такі справи глядіти ширше. Може вже бачили широкий світ, мали очі і могли пригляднутися тому, як то другі народи доходять до сили, як ратують себе взаїмно робітники і як оминають лихву. Але не хочемо розуміти, що так як Райфайзенки перед війною та другі наші кредитні кооперативи виратували наш нарід з жидівських рук, так і тут можуть нас виратувати кооперативи з тих кліщів, в які мусить попасти робітник, коли прийде матеріяльна скрута.

Колиб ми мали свої кооперативи, то лекше могліб ми видержати фінансові кризи, що находять на нас і наші родини в часах безробіття. А безробіття в Америці річ звичайна. Колиб ми мали кооперативи і дешевий кредит, булоб лекше виховати діти і дати им краще образованне, посилаючи до вищих шкіл. Так само і малий бізнесмен, а навіть педлер міг би піднестися і розвинути свій бізнес, колиб міг дістати відповідну позичку на малий процент. І більші бізнесмени могліб лекше видержати конкуренцію з другими і давати кращий і дешевший товар, колиб мали дешевий кредит. Рівнож і артисти, які попадають дуже часто в тяжке положенне, могліб дістати поміч в потребі в своїй кооперативі. Рівнож і власники фармів чи домів, що обтяжені не дуже то добрим мортгечом, могліб заратувати в своїй кооперативі.

Є рідного рода користи з кооператив. Треба тільки їх закладати. А при тім і памятати за Торговельні Банки, які широко розвиненні по всіх краях і які могліб поширювати серед нашого народа замилювання до торговлі.

Українці повинні памятати на ті користи, що їх мають другі народи з кооператив і братися до діла та закладати по всіх місцевостях свої кооперативи. Де живе 200 Українців, там починен бути Кооперативний Банк.

Микола Завойко,
386 Manhattan Ave.,
New York, N. Y.

ЯК РОЗВИВАЮТЬСЯ ВІДДІЛИ СОЮЗА.

Пишемо про те, щоби люде наші приступали до У. Н. Союза і забезпечали свої родини на случай смерти. Це добре, так і повинно бути. Але замало звертаємо уваги на те, як то відділи Союза причиняються до того, що по громадах іде народна робота, що розвивається і цвите ширше життя.

Бо от був я в Оборн, Н. Й., тому 9 літ. Вихав з тої громади без якихсь особливих спомин. А тепер приїхав по 9 літах в гостину до свого брата. Перше не було чим радіти, ні про що написати. А сегодня я завважив великий поступ в громаді. І дуже втішився, що в тім поступі і розвою займає почесне місце товариство Запорожська Січ, від. 283 У. Н. С. Я довідався, що товариство закупило для себе свій власний дім, що має свою галю на представленя, балі та концерти та що є бучерня і гроссерня. От, що значить, коли парід зорганізований, коли належить до такої інституції, яка веде його до організації, просвіти і добра. М—ий.

УВАГА! МІСТО НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦІ УВАГА!

ЗАХОДОМ СІЧИ У ДЕНЬ СВЯТА ДЕСЯТИЛІТТЯ ПРОГОЛОШЕННЯ САМОСТІЙНОСТИ УКРАЇНИ та СВЯТА ЗЛУКИ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

уряджується

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-го СІЧНЯ 1928 Р.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

В STUYVESANT HIGH SCHOOL, 345 E. 15th STREET (МІЖ 1-ою та 2-ою ЕВЕНЮ)

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ:

1. Український Народний Хор „Бандурист" під орудою дирігента Ю. Кириченка виконає національні пісні. Святочну промову виголосить Др. Л. МИШУГА.
2. Виступи відомого Українського Квартету з бувших співаків капелі Кошиця, зложеного з пп. Ординського, Давиденка, Щита та Падюсього.
3. Виступи скрипкового висамблю та першого смичкового квартету в Америці з Музичної Студії імені Леонтовича під директурою проф. М. Гайворонського.
4. Картина з трагедії „Гетьман Дорошенко": „Прийняття гетьманом московського посла".
5. Дуети та соля відомих українських співачок та співаків, а також гра на скрипці молодого славного скрипака В. Гузя, та виступи діточого хору.

Початок в 7-мій годині вечера.
ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Закликається всіх мешканців міста Нью Йорку та околиці взяти як найчисленійшу участь, щоби гідно вшанувати день Слави нашого Народу. 11,4,6

УВАГА! — ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.! ПЕРШИЙ
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
устроює
УРЯД УКР. НАР. ШКОЛИ
при співучасти Братств і Товариств
В СУБОТУ, 21. СІЧНЯ 1928 Р.
В УКР. НАРОД. ДОМІ,
214-216 FULTON ST., ELIZABETH.
Початок балю в 6-ій годині вечером.
Вступ від особи 35 центів.
Дохід з балю призначений на утриманнє У. Нар. Школи в Елізабетпорт.
Шановні Громадяни! Заряд Школи просить усіх чесних Громадян о численну участь. На балю буде грати українська первородна музика, яка буде старатись задоволити усіх гостий. Заряд Школи є в повній надії, що хто чується щирим Українцем, то прибуде на баль, чим докаже моральне і матеріяльне поперть Рідній Школі.
Справа нагороди $10 і $5, яка мала бути подарована 3-го грудня м. р., буде подарована на сім балю. 14
Заряд Школи.

ПОЗІР! ПОЗІР!
ВІПАНИ-МАЛАПАРДІС, Н. ДЖ.!
ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ
устроює
ПАРОХІЯ УКР. ГР.-КАТОЛ.
ЦЕРКВИ СВ. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ
У ВІПАНИ, Н. ДЖ.
В СУБОТУ, 21. СІЧНЯ 1928 Р.
В ГАЛІ ФАНОКА.
Початок в год. 7-ій вечером.
Вступ 50 центів.
Сердечно запрошуємо наших крайнів з Нюарку.
Музика добірна. Смачна перекуска та легкі напитки. Прийдіть, а не пожалуєте. 14-6
Комітет.

ПОЗІР! — БРОНКС, НЮ ЙОРК!
Чи ви знаєте, що в Бронкс, Н. Й., зорганізувалось
ЖІНОЧЕ ТОВАРИСТВО ПІД НАЗВ.:
„СОЮЗ УКРАЇНОК"
і що заходом тих свідомих Українок відограються два представленя
„ВОЄННА ЛЮБОВ"
і
„СВАТАННЯ В НЕЦЬКАХ"
ВГАЛІ ПІД Ч. 1330 SOUTHERN BOULEVARD
(Близько 167-ої ул. Бронкс, Н. Й.)
В СУБОТУ, 21. СІЧНЯ 1928 Р.
Поч. в год. 8.30 веч. — Вступ 50 ц.
Сейчас по представленню зачнеться
ВЕСЕЛА ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ.
З причини, що „Союз Українок в Бронксі" призначив весь прихід з сего представленя на добродійні цілі тут в Америці і в старім Краю, тому Українська Громада з Ню Йорку і околиці Бронкс повинна виповнити гасло по берегі! Доїзд до галі виглядає за 5 центів з усіх сторін. З Ню Йорку 143-ої собвеєм, висідаючи на Freeman Street і вертаючи 2 блоки назад. В Бронксі на всіх ґритґаках трансфер Southern Boulevard або 167 Crosstown. 14-15

ПОЗІР! — БРУКЛИН І ОКОЛИЦЯ!
ЗАХОДОМ УКР. БР. ПРЕСВ. ТРОЇЦІ
відділ 283 У. Н. Союза в Брукліні,
устроюються
В НЕДІЛЮ, 22. СІЧНЯ 1928 Р.
SUNDAY, JANUARY 22nd, 1928
В УКР. НАРОД. ДОМІ,
101 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
два театральні представленя, а то:
1. СВІДКИ
жарт на одну дію Миколи Курпєба
2. НА ПЕРШІ ГУЛІ
жарт на одну дію, С. Васильченко.
Початок точно в год. 3-ій пополудни.
По представленню ВЕЛИКИЙ БАЛЬ до рана в ніч.
На балю буде пригравати первородна українська музика.
Вступ на галю 50 цент. від особи.
Просимо отсим до участи всі товариства і братства, з Норт Сайд і долеглих. Крім танців будуть відограні два представленя, з котрих буде можна насміятись. В буфеті буде можна дістати смачні перекуски і холодні напитки.
Будемо приймати до Братства і У. Н. Союза без вступу. 13-4
За добру забаву дбати Комітет.

ПОЗІР! МІЛВІЛ, Н. ДЖ.! ПОЗІР!
УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА
В МІЛВІЛ, Н. ДЖ.
скликує
ОРГАНІЗАЦИЙНЕ ШКІЛЬНЕ
ВІЧЕ
НА ДЕНЬ 22. СІЧНЯ 1928 Р.
ДО ГАЛІ НА CENTRE GROVE ROAD.
Початок в 2-ій год. пополудни.
На вічє запрошено на бесідника гр. Волод. Білоруського з Честер, бувшого краєвого учителя. Просимо усе Громадянство з Мілвіл з обох кольоній і околиці на згадане вічє. Пора і нам зійтися і подумати про нашу молодіж. Без огляду на переконання партійні і релігійні зійдімся всі як один. 14
Комітет.

ПОЗІР! БЕЙОН, Н. ДЖ. ПОЗІР!
ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКО-КАТОЛИЦЬКОЇ БАНДИ
при Церкві Усп. Пречистої Діви Марії в Бейон, Н. Дж.
уряджується
ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ
В НЕДІЛЮ, 22. СІЧНЯ 1928 Р.
В ГАЛІ ЦЕРКОВНІЙ
30 EAST 25th ST., BAYONNE, N. J.
Початок в 7-ій год. вечер.
Вступ для старших 35 центів, а для дітий 10 центів.
Любителів музики і всіх Українців дооколичних і місцевих сердечно запрашає 14
Комітет.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й.
СЕСТРИЦТВО
ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ,
відділ 36 Укр. Народ. Союза
устроює
ПЕРШИЙ
БАЛЬ
В СУБОТУ, 21. СІЧНЯ 1928 Р.
В ГАЛІ ІТАЛІЙСЬКІЙ
на Клінтон ул.
Початок в год. 7-ій вечером.
Сестрицтво запрашає усі Товариства і Братства та усіх місцевих і дооколичних Українців до численної участи. 14
За добру забаву ручить
Комітет.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.
380.
БАЛЬ НА ДОХІД СИРОТИНЦЯ В КУРТІС БЕЙ, МД.
Три відділи У. Н. Союза, 55, 81 і 290, устроїли спільний баль, з якого було чистого доходу $138. З тої квоти призначено на Сиротинець У. Н. Союза $100, а $38 на поводзи у Галичині. Всім тим людям, котрі в справі того балю потрудилися (між ними на окрему згадку заслугує гром. Т. Чорній), складаємо сердечну подяку, а тих, котрі на баль не були (а могли бути), просимо, щоби вони зрозуміли як найсерйозше потребу свого власного Сиротинця, бо се така народна інституція, яка приносить усьому народови безперечну користь і славу. — За Комітет: **Текля Бартох**, предс. від. 290; **Михайло Крисовятий**, секр. від. 81; **Петро Чайковський**, кас. від. 55; **Анна Хімяк**, секр. від. 290.

381.
ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.
Хвальний Заряд! — Підписаний зібрав на хрестинах у гр. Івана Козака отсі жертви на Сиротинець У. Н. Союза: Т. Яців, Т. Пастернак, А. Козак, Анастазія Лужинська і Ю. Блікар по $1.00; Марія Горшица, Ева Бецко, Н. Клопошинський і М. Яник по 25 цит. Разом $6.
Юрій Біляхр, секр. 62 від. У. Н. С.

ПОЗІР! LINDEN, N. J.! ПОЗІР!
ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА
ІМ. ІВАНА ФРАНКА,
відділ 306 Укр. Народ. Союза
відбудуться
ВЕЛИЧАВИЙ
БАЛЬ
В СУБОТУ, 21. СІЧНЯ 1928 Р.
У ПОЛЬСЬКІЙ ГАЛІ
В ЛІНДЕН, Н. ДЖ.
оден блок від Елізабет Евеню.
Початок в 4-ій год. попол.
За добру забаву ручить
Комітет.

ЛИХОМ ОБ ЗЕМЛЮ! СМІЙТЕСЯ!
В ГАМТРАМК ВЕСЕЛА НОВИНА!
ПРЕДСТАВЛЕННЯ
ОРИСЯ АБО В КАЛАМУТНІЙ ВОДІ
Комічні малюнки з міщанського життя в 4-ох діях А. Ф. Володського.
На домагання публики
ДІТРОЙТСЬКИЙ ГОРОЖАНСЬКИЙ КЛЮБ
влаштовує ще раз сю чудову комедію
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-ГО СІЧНЯ 1928 РОКУ
У ВЛАСНІМ ПОМЕШКАННЮ ГАМТРАМСЬКОГО ГОРОЖ. КЛЮБУ,
ПІД Ч. 2376 GRAYLING AVENUE.
Початок точно 7-ма год. вечером. — Вступ 50 центів.
Режисер Волод. Головчак.
Хто з Шановних Громадян хоче провести весело вечер дай приходить на представленя ОРИСЯ. За добру гру наших аматорів і Ваше вдоволенне ручить. — Detroit Ukrainian-American Citizen Club. 14

ТАНДЖА, АНТЕОБЕ МІСТО.

На самім кінці найстаршої части світа, в честь своєї гарної жінки, побудував великан Анте місто, яке назвав її іменем — Тінго.

У цьому місті каліфів поселилися перші назрані (християни, Европейці), сюди прийшли бажаючі наживи торговці зі Заходу і перші імперіялістичні дипльомати европейські... і Танжер перший впав у їх руки.

Довго був Танжер одиноким містом Марока, яке знала Европа — і за посередництвом його пізнала Мароко. І так, підлягаючи вплинові Моггребів (Захід, арабська назва Европи) більше ніж інші мароканські міста, утратив уже чимало зі своєї чистої східної краси. А все таки є мало міст у світі, які так манили би і притягали, як Танжер.

Над спокійним заливом, на стрімкім горбку амфітеатрально зміняються його мальовничі мінарети, чотиробокі доми, окружені садами, білі копули куб (святинь), пальми, на вершку стара твердиня, з якої виглядають гирла замовкших гармат... а образ їх відзеркалюється у прозорих водах моря.

На побережі між убогими помиками, обвішаними рибальськими сітями, що сушаться, пусто. Та як зайдемо лише трохи далі, побачимо інший, новий світ.

Вузкими, типічно мароканськими вуличками пересувається і гуде пестра товпа: малі, обдерті носії, достойники, еспанські і французькі, арабські кокоти, що рафіновано підніманоть свої шовкові серпанки, карети з огнистими андалюзійськими танечницями, жидівські вуличні торговці, богаті Араби в довгих, шелестячих бурнусах, авта, їзди на мулах, ослах, конях, каравани верблюдів, верховинці з Ріфу у широких капелюхах із пестрої соломи... це все тут товпиться, кричить і сердиться в оглушуючій суматосі.

Коли переходимо місцями, нераз такими вузкими, що пройде біля себе з трудом двох прохожих, зростають наші враження. Торговці, продавці зелениии, овочів, дробу, м'яса, хліба, пестрих матерій, черевиків, скринь, металевих коваиих виробів... ці всі торгують, працюють і жиють так, як у нас мабуть перед сотками і сотками літ.

Ексцентричний характер міста, неописана мішанина його мешканців, Арабів, Жидів, Еспанців, Португальців, Французів і всяких інших рас, додають йому вигляду великого караван-сераю, де тубольці зникають... але лише на око.

І хоч усе, усе це змінилося, первісні його горожане, Ріфанці, напевно лишаться вірними своїми керойськими батькам і до останнього віддиху боронитимуть решту землі своїх предків перед „благословенною" европейською цивілізацією — а Танжер, поки вони житимуть, останеться все мароканською Танджею.

ПОЗІР! — АМСТЕРДАМ, Н. Й.
БРАТСТВО СВ. НИКОЛАЯ
устроює
ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 21. СІЧНЯ 1928 Р.
В ЛИТОВСЬКІЙ ГАЛІ
при 117 East Main Street.
Початок в годині 7.30 вечером.
Увесь дохід з балю призначений на потерпівших від повени в Галичині.
На сей баль запрошуємо усіх Українців місцевих і позамісцевих. Буде приграваті першорядна оркестра. За добру забаву і часу обслугу ручить
Галеший Комітет.

БАНКИТИР УМЕР
комедія з сільського життя на три дії.
Виступає в сій штуці 14 осіб.
Ціна 35 центів.
Замовлення слати до книгарні „Свободи".
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОЗІР! ПОХОДОМ РУШ!
НОВА РЕКОРДА
КОЛЮМБІЇ
З Січовою Командою. Відграла Січова Орхестра „Сурма", появиться около 25. с. м. В кождій хаті повинна бути отся рекорда. Також „Сурма" Орхестра відграла два народні танці „КАТЕРИНА" і „АРКАН", танці, котрі танцює нам славний балеет ВАСИЛЬ АВГАМЕНКО. Замовленя вже посилайте.

В НАС ДІСТАНЕТЕ НАЙСКОРШЕ І НАЙДЕШЕВШЕ. ПРИХОДІТЬ З НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ. ОТВОРЕНО В НАС КОЖДОГО ДНЯ І В НЕДІЛЮ.
ХТО НЕ МОЖЕ ПРИХАТИ, ТО ХАЙ ПИШЕ ПО РЕКОРДИ, ЯКІ БАЖАЄ МАТИ. МИ ВИСИЛАЄМО ТОГО САМОГО ДНЯ, ЯК ДІСТАНЕМО ЗАМОВЛЕННЯ.

ВІДВІДАЙТЕ НАШ НОВИЙ МУЗИЧНИЙ СКЛАД „СУРМА"
Нам буде дуже приємно, коли Ви відвідаєте наш сторе і стратите з нами кілька хвиль. Ми раді для Вас переграти все найновійші рекорди на добрій машині, щоб Ви почули, як звучить добра рекорда на добрій машині. Коли Ви любите класичні твори, вокальні або інструментальні, то все ми для Вас дуже рало перегравемо. Нас нихто в нас не буде галив, що мусите купити рекорду або що инше. Ми бажаємо дати добру услугу, тому перебраність на великий стор, щоб це було можливе.

12-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО $1.25.
70005 (Празник, Ч. 1. і 2. — Орхестра Гуменюка.
70002 (Весілая, Ч. І. І ІІ. — Орхестра Гуменюка.
63005 (Весіля (польська), відграла Орх. Гуменюка
70004 (Хрестини, Ч. І. і ІІ. — Орхестра Гуменюка.
70001 (Христос воскрес і Согласно — Ю. Зазуляк, баритон.
70003 (Вірую і Отченаш. — М. Зазуляк, баритон.
70000 (Бог предвічний, Ч. І. і ІІ. — М. Зазуляк.
64001 (Сонце сходить і заходить. Плуг. — Хор.
59044 (Коли зійдемось, емерик., дуже гарна до танцю.

РЕКОРДИ З ТОГО ТИЖНЯ (ще теплі):
27118 ЯНІЦМАНКА І ПОГАНІ ЧАСИ. Зложив і відс. Е. Жуковський.
27119 ВІЧНИЙ РЕВОЛЮЦІОНЕР, слова Франка І ОЙ ЗАЦВИЛА ЧЕРЕМШИНА, Мирас, Укр. Хор і орхестра Гуменюка.
27120 ПІСНЯ ПРО ДЯКА І ГУЛЯВ ЧУМАК. В. Дідов.
27121 ВЗЯВ БІЧ Я БАНДУРУ І ДИВЛЮСЬ Я НА НЕБО. Д. Медов.
12069 Ластівка, вальс і Май серце, вальс до танцю.

Всі ці рекорди вже з почтою по 75 цит. В нас все можна набути, нові рекорди найскорше.

10-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО 75 цит.

10-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ, КОТРІ ВІДСПІВАВ Е. ЖУКОВСЬКИЙ:
27116 Вуйко з Пенсильвенії.
27114 Сирок. Образований
27107 Пише мені жінка. Початок кінця.
27105 Тзда на европлязі
27101 Розвід
27099 Майкові троблі
27096 Що найшов, то твоє
27093 Школярь. (Дуже комічна).
27092 Родимий Краю
27090 Молотник. Змарнів я.
27086 (Ой не шуми, дуже. (Чорні очи ик терен
27083 (Що грубе, то добре (Зрадниця.
27082 (Лист з краю
27080 (Снятинська Коломийка (Ой поїзав мій Миленький
27072 (Старість не радість (Не женися, сину
27065Р Борщик з грибами Заграли, заграли
27059Г (Коза дереза (Нелюбі мамать
27057Р (Соколи, соколи (Ми гандамари
27053Р (Ой поїхав від на раки (Ой дриг-дриг
27048Р (В хаті свекрухи (Ковалівна
27047Р (Молодая на відході (Вівся, пані Ольга
27042Р (Премудрий Соломой (Катерина моя
27041Р (Жінку не цілуй (Ой чи ти, чи не ти запаску згубила

10-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ, ЩО ВІДІГРАВ П. ГУМЕНЮК:
27116 Косарі. З кіньми на ніч.
27115 Попурі, Ч. І. і 2.
27106 Коло галю походжаю Ой ти дівчино.
27104 На сінокосі
27100 Дума, коломийка
27098 Гоп вальс. Прийшов
27094 Забава в стодоли
27091 На відпусті до Почаева
27089 Вальс „Бандура"
27088 (Хотіла мене мати (Гусар Гуси згнане
27087 (На весілю від хатою, Орх. (Ой там за лісом, хор і орх.
27085 (Ой піду я сіжер вітер (Український „ту-степ"
27084 (Ой Козаче білоусий (На весілю при вечері
18082 Заручини. (польська).
27079 (Прийдите (Пересувини

ЧУЖІ ГАРНІ РЕКОРДИ.
Ми також тримаємо рекорди инших народностей, як російські, жидівські, словенські і инш. Пошлите подасмо спис найновійших. Можете їх замовляти для родини або і для себе.

НАЙНОВІШІ 12-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ:
50041 „Май Контрі" і „Стар Спенглед Беннер", Хор і Орхестра.
50042 Віденське Життє і На фалях Дунаю, до танцю, Орхестра.
63006 Польский Марш, Хор і Орхестра.
63007 ХРЕСТИНИ польські, зложив і відограв П. ГУМЕНЮК, на польських хрестинах співав Е. Жуковський інакша співачка п-на Красновська.
59039 Весняна Любов і Прекрасна Весна, Орхестра до танцю.
65086 Серенада, вальс і Австрійське сёло, орхестра до танцю
18207 Танці в корчмі, відіграв П. Гуменюк.
18286 Танці в сіні, відіграв П. Гуменюк.

НАЙНОВІШІ ЧУЖІ 10-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ.
18202 Поправини, польські, зложив і відограв П. Гуменюк
20103 Ніч Любви, русский вальс, орхестра до танцю.
20102 Світить місяць, з варіяціями, цимбали.
20095 Кохаю вальс, І Узнали поєтя, вальс, Чудова рекорда до танцю.
20090 Маруся отравилась, співав Медовий, тенор.

Для вигоди посилаємо С. О. D. Пришліть нумери рекордів, що бажаєте. За рекорди заплатите, як почтар принесе до хати. Менше як 5 не висилаємо.
Вже в нова книжка зі словами до всіх Весільних Рекордів. Хто в нас рекорди купує, тому до рекордів слова даємо даром.
Всі замовлення на рекорди та инші для Вас потрібні річи, посилайте на таку адресу:
ВИДАВНИЦТВО ЗБІРОК НА ПІЯНО „СУРМА"
SICHOWY BAZAR — SURMA BOOK & MUSIC CO., INC.,
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.
(ніж 6-тою і 7-мою улицею). Phone: Dry Dock 3782
Отворено кождого дня від 9. рано до 8. вечер; в неділі таком.

НОВІСТЬ! ФІЛАДЕЛФІЙЦІ! НОВІСТЬ!
НАНОВО ОТВОРЕНИЙ СКЛАД МЕБЛІВ.

Отсим повідомляється Українців Філаделфії і околиці, що підписаний отворив СКЛЕП МЕБЛІВ і урядження домових під числом 4218 Germantown Ave., Nicetown, Phila, Pa.

На складі є урядження і умебльовання цілих домів і поодиноких кімнат. Річи найновійшої моди, а ціни приступні.

Коли хто потребує: ліжок, пружин, матераців, коців, ковдр, подушок, шаф, диванів, хідників, цират, лінолеум, всякого рода шаф, печей, столів і т. п., нехай зайде до 245—

СКЛЕПУ ТОРГОВЛІ МЕБЛІВ ІВАНА ПЕЛЕНСЬКОГО
4218 GERMANTOWN AVE., PHILADELPHIA, PA.

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ!

ВАМ ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧИ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.

Коли Ваше Братство чи Товариство потребує народного або американського прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або инших річий, то звернїться до нас з замовленнєм.

МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ, А МАТЕРІЯЛ ЛІПШИЙ І В ДЕШЕВШІЙ ЦІНІ ЯК ДИНДЕ.

ЦІНИ НАШИХ ПРАПОРІВ:

Американський прапор:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$2.50	$4.00	$5.00	$7.00

Український прапор з гербом на обі сторони:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$3.25	$6.00	$7.00	$10.00

Коли Товариство, чи Братство потребує все до публичних виступів, як походи, пікніки і прогульки, виступити з своїми прапорами, відзнаками і лентами в шапках.—Просимо щиро всіх Українців удаватись до нас з повним довірем, бо ми ручимо за трівалість і красу замовлених у нас річий. Ми удїлимо Вам всяких інформацій і вишлемо Вам сейчас наш каталог з взірцями і подамо Вам докладну ціну. Не відкладайте але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 Nassau St., New York, N. Y

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК

Columbia

НАЙНОВІЙШІ УКРАЇНСЬКІ І РОСІЙСЬКІ РЕКОРДИ КОЛЮМБІЯ

КОЛЯДИ НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ.

УКР. ЦЕРКОВНИЙ КВАРТЕТ:
- E 4043 (Бог предвічний. (Христос родився.
- E 7307 (Нова радість стала (Небо і земля. Хор.
- E 7308 (Радуйтеся усі люди (В яслах лежить. Хор.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ ХОР:
- E 7280 (Вселенная веселися. (Прод. alip.

МИХ. ЗАЗУЛЯК, баритон:
- 27015F (На небі вірка. (Всі разом співайте!
- 70000F (Бог Предвічний. аЧсть I. (Бог Предвічний. Часть II.
- 70001F (Согласно співаймо. (Христос Воскрес!
- 70003F (Отче Наш. (Вірую.

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон.
- 27068F (Бог Натуру. (Во Вифлеємі.
- 27069F (Ой там на Йордані. (Щедрий Вечір нині.
- 27077F (Сійся, родися. (Пішла мати на границю.

КИРСТЮК, баритон з акомп. оркест.
- 27113F (Ой вдовів тай козак (Казав мені батько.

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон з акомп. оркестри.
- 27114F (Сирочок, комічна пісня (Обрязований.
- 27115F (Комедія тай годі (Вуйко з Пенсильвенії.

Заложив і відограв соло скрипкове ПАВЛО ГУМЕНЮК.
- 27115F (Попразник, Часть 1. 1. 2.

Укр. Хор і Оркестра П. Гуменюка.
- 27117F (З кімнаьм на ніч (Косарі, народ. пісня.

Укр. Оркестра П. ГУМЕНЮКА.
- 27108F (Ой, дівчино, дівчинонько (Коло гаю проходжаю.

Е. ЖУКОВСЬКИЙ, баритон. з акомп. орхестри:
- 27111F (Лихо, ком. пісня. (Пів правди.
- 27107F (Пише мені жінка (Від початку до кінця.
- 27101F (Розлука (Задумковатий

МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, баритон. з акомп. орхестри:
- 27108F (Ой зійди, зійди, ясен місяцю (Як почуєш в ночи.
- 27109F (Розлука, ти розлука (Повій вітре на Вкраїну.

ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦІ.
- 27102F (Ой, їхав весела до дому їду.

О. К. КІРСТЮК, баритон з акомп. органу і орхестри.
- 27110F (Рождество Твое, Христе Боже наш, Різдв. пісня (Йордан. Різдв. пісня.
- 27103F (Кучерява Катерина. (Біду собі купила.

П. ГУМЕНЮК, соло на скрипці.
- 27100F (Думка і коломийка (Полька „Добуш"

ПАВЛО ГУМЕНЮК, соло.
- 27098F („Гоп", вальц. (Танець присюди.
- 70005F (Празник (в 2-ох частях) (Святання.

П. ГУМЕНЮК з укр. оркестрою.
- 27104F (На сіножаті, коломийка (Козак-тропак.

Евген Жуковський, баритон. з акомпан. орхестри.
- 27082F (Вишивка (Лист з Краю.
- 27083F (Зрадниця (Що грубе, то добре.
- 27089 (Полька Парубоцька (Вальц Бандура
- 27090 (Молотник (Зварнів з
- 27092F (Ой, не спиться, не лежиться (Родимий Краю.
- 27095F (Журавель. (Школярі.
- 27099 (Мамині тробы (Діктом-діктом.

МИКОЛА ДАНЧЕНКО, тенор з акомп. гармонії.
- 27112F (Як я добрався до Америки (Попурі з укр. пісень.

Жадайте повного катальога українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Приймаєте свої рекорди, хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за послідплатою (C. O. D.). Всі замовлення виконуємо скоро і пильно. 24

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.
86—2ND AVENUE, COR. 5TH STREET, NEW YORK CITY

ОТВОРЕНО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ЮНҐСТАВН, ОГАЙО.

Поміч для потерпівших від повені.

Хоч в Юнгставн лучалися роздори, одначе коли прийде поклик до якоїсь спільної народної роботи, тоді усі ідуть за тим покликом. Місцевий Комітет Укр. Американського Клюбу скликав збори усіх братств і товариств на спільні наради, як допомогти нашим братям в Галичині, що потерпіли від страшної повені. Згадані збори відбулися в Укр. Народнім Домі. По короткій дискусії вибрано спільний Комітет, до якого війшли: Іван Баган як його предсідатель, Микола Ковальчук як касієр і Іван Кравоць як секретар.

На сих зборах рішено, щоби кожне товариство призначило якусь суму на згадану висше ціль. Рівнож ухвалено устроїти спільний баль на 26. падолиста в Українськім Народнім Домі. Баль відбувся дійсно в означений день. В часі балю ходили по салі за збіркою Стефан Маш, Іван Яшевич і Михайло Іванчак. Вони сколектували $24.49. Пані Войтович зібрала за відзнаки $13.50. По долярові зложили: І. Баган, М. Іванчак, Гр. Бригало, Т. Бойко, Д. Темник, М. Торський, Гр. Присташ, І. Павловський, В. Ситник; по 50 центів: Христина Баган, В. Луцко, Гр. Маркевич; по 25 ц.: І. Маркевич, Ст. Роган, Ст. Грибак; дрібними датками зложено 60 ц. Крім сього зложили: М. Бурга $2.00, Ст. Мош $1.00, Ол. Ганза $1.00, М. Дикун 50 ц., Д. Войтович 50 ц., М. Яличко 50 ц.; по 25 ц.: Мельникович, Тхорик, І. Федун, М. Була, М. Лопушанський, Мороз, Буранич; Ф. Файтос 50 ц.

Прихід з балю і зі збірки на салі виносив $215.30.

Збірка зі Савд Сайд $29.50.

Зі збірки, якою занялися Ілько Олійник і Мих. Баран. Зложили датки: Ю. Присташ $5.00; В. Фурман 50 ц.; С. Мош $2.00; П. Філь $1.00; по 50 ц.: Я. Слюсарчик і С. Кость; Гр. Савчак $2.00; Ст. Задоїний $1.00; О. Поточний $1.00; Ю. Прислїпський $1.00; по 50 ц.: Гр. Кацуп, Гр. Стаховяк, І. Сухий, М. Худик, М. Набережний, Ю. Філь; по $1.00: І. Чулик, А. Шинько, Т. Перец, М. Заяць, Іль. Сагаль, Ів. Натичак, Іль. Яслик; по 25 ц.: Ю. Пірко і М. Куртяк; по $1.00: М. Адамовський, І. Баган, І. Дубас; по 50 ц.: М. Баран, Ю. Олійник.

Збірка на Альгоф улиці $3.50.

Збіркою занявся: О. Бойко. Жертвували: А. Гупан $1.50; по 50 ц.: А. Матишська, Ф. Терлецька, В. Терлецька, О. Бойко; по 25 ц.: Грубяк і Кіцуда.

Колекта Івана Кравця й Гаврила Тихоновича принесла $5.00. Зложили по долярови: Г. Тихонович, А. Пірко, М. Ливонський, Г. Гивинський, І. Кравець.

Братство І. Хрестителя, від. 230 У. Н. Союза, $50.00;

Бр. св. Михаїла, від. 140 У. Н. С., $10.00.

Тов. Запорожська Січ, від. 17, У. Н. С., $10.00;

Тов. Згода, від. 90 Народної Помочі, $15.00;

Сестрицтво Любов, від. 35 Нар. Помочі, $10.00;

Тов. Вільна Україна, від. 123 Нар. Помочі, $10.00;

Бр. св. Петра й Павла, від. 45 У. Н. С., $20.00;

Тов. ім. Петра Шереметы, від. 153 У. Н. Союза, $10.00;

Старий Комітет віддав залеглу суму $40.00.

Разом зложено $427.60.

Касієр обтягув $3.50.

Осталося $424.00.

Сю суму вислано чеком до Обєднання.

Також і гр. кат. парохія вислала через Обєднання $168.58.

Комітет.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Успіх на загальних зборах товариства „Снятин".

В неділю 11 падолиста відбулися в салі Українського Народного Дому загальні збори в справі помочі поводянам в снятинськім повіті. Присутні на зборах не сподівалися такого успіху, яким увінчалися збори, головно з причини, що падав у той день дощ. Предсідателював зборами гр. Н. Козулкевич, котрий пояснив ціль зборів і покликав до слова Н. Коржа з Нюарку, Н. Дж., який щиро працював в старім краю і тепер працює щиро для української справи через двацять пять літ. Гр. Корж говорив: Дорогі земляки! Розбурхані водні хвилі Прута й Черемоша у безвісти понесли майно наших рідних братів, котрі звертаються тепер до нас, емігрантів в Злучених Державах і Канаді, щоби ми їм помогли. Поля, луги й сіножати примулені ріняком і намулом, хати розвалені, хліб і пашу понесла вода аж у Чорне море. Довкола звалища і руїна, на Підгірю бідні селяне опинилися без куска хліба і ніде їм заробити а голодова смерть заглядає у вічі.

Другий промовець був гр. В. Петрушка з Ню Йорку. Він промовив слідуючими словами: Наші браття не можуть надіятися помочі від шляхецької Польщі, бо вона до таких справ відноситься байдуже. Коли хочемо помогти нашим землякам і обтерти їм сльози, то є нашим обовязком і повинністю зложити від себе таку жертву, на яку нам обставини позволяють.

На започаткованя такого важного діла зложили від себе жертви: товариство „Снятин" висилає з каси $25; по $10: Д. Виноградний; по $5: Д. Антонюк, В. Бутулінський, І. Флїйчук, А. Катанський, И. Рошко, Н. Козулкевич, І. Томяк, Й. Горюк, М. Лилик, В. Соник, С. Семотюк, А. Гревінський, П. Порайко, Гр.Ковердович, Н. Корж, Д. Стрипко, Ю. Дейнега, І. Дутчак; по $4: В. Петрушка; по $2.50: А. Лукавецький, І. Соник; по $1: М. Гунька; з дрібних зборів зібрано $4.35. Разом $139.35.

Товариства Снятин і Буковина устроюють спільний баль на 21. січня 1928 р. в українськім Робітничім Домі 66-68 Е. 4. вулиця. Половину доходу з балю призначено на поводян. Також вибрано комітет до продовження започаткованого діла. Комітет має працювати в Ню Йорку й околиці і буде стояти в переписці з найдальшими закутинами в Злучених Державах і Канаді.

Коли живете близько Ню Йорку, то приїжджайте до нас, а з дальших місцевостей пишіть і жадайте лист з печаткою товариства „Снятин".

Всі жертви і поквітовання будуть оголошені в часописях.

За допомоговий комітет політу Снятин відповідають: Н. Корж, Д. Антонюк, Й. Рошко, І. Данилюк, М. Юрах, Д. Виноградний, А. Катанський.

За контрольну комісію: Й. Горюк, Д. Стрипко, П. Порайко.

Всю кореспонденцію проситься слати на адресу:

D. Antoniuk
108 East 111th Street,
New York, N. Y.

ВУНСАККЕТ, Р. АЙ.

З поминок на галицькі сироти.

Громадяне Микола й Анастазія Матковські, мешкаючі в тутешній околиці, мали одинокуу дочку Марію, яка числила 13 літ. Одного дня вона пішла до школи й з причини трагічного випадку не вернула вже живою до своїх родичів. По поминальній Службі Божій її родичі спросили знакомих і кревних, щоби в їх товаристві потішитись і помянути покійну дочку. В часі поминок гр. М. Герман попросив присутних, щоби пошанували память покійної зложенням датків на українські сироти в старім краю.

Зложили по долярови: М. Матковський, М. Герман, К. Герман, І. Пурич, М. Чагарин, С. Лемішка, П. Зарівний, С. Шенбор; по 50 ц.: А. Литвинець, И. Квасніцький. Разом зложено $9.00. На висилку відтягнено 40 ц.

Комітет Допомоги.

СПРОСТОВАННЯ З ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

На хрестинах в Олександра й Марії Чарних збирано датки. Між виказаними жертводавцями пропущено імена двох жертводавців, а іменно Марії Чарної й Івана Камфоніка, які зложили по одному дол. Збіркою занялися Наталія Камфонік і Іван Гуцал. Зібрано разом $11.00.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ на рік 1928
ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Маємо на складі 30 ріжнородних календарів на 1928 рік. Календарі друковані по українськи, свята означені червоними буквами.

Ціна за один календар 30 ц. з пересилкою, а 4 за долара.

Шторникам, агентам і для тих, що хотять занятися продажю календарів висилаємо даром спис стінних календарів по гуртовій ціні. За попереднім надісланнєм $5.00 вишлемо 30 штук ріжнородних календарів, щобисьте оцінили, а опісля замовляли більше число. Замовлення посилайте на адресу: 244—

UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

ОДИНОКА БЕЗПОСЕРЕДНА ДОРОГА ДО ҐДАНСЬКА
БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ.

Слідуючі відїзди:

ЛІТУАНІЯ	Січня 31.
ЕСТОНІЯ	Лютого 21.
ЛІТУАНІЯ	Марта 13.

По дальші інформації головоситься до місцевих агентів, або пишіть до:

B. A. L.,
8 BRIDGE ST., NEW YORK, N. Y.

АРХ. РУДОЛЬФОВИ РОЗТОРОЩЕНО ГОЛОВУ ПРИКЛАДОМ РУШНИЦІ.

Бувший віденський парламентарний кореспондент чеських „Народніх Лістів" Пенїжек видав третий том споминів, у якім, між іншим описує теж смерть архикнязя Рудольфа. З тих памятників виходить, що Рудольфа вбив опікун Марії Вечери, Бальтаці. Він убив Рудольфа прикладом мисливської рушниці. Твердить це на основі оповідання д-ра Едварда Альберта. Альберт м. і. підписав протокол, який стверджує, що арх. Рудольф поповнив самовбивство. Підпис свій поставив цей лікар після довгого спротиву. Пеніжек оповідає, що небавом після підписання цього протоколу Альберт впав до його хати й сказав: „Я поповнив злочин, найогиднійший злочин. Заплямив моє імя, як анатом і хірург. Я підписав брехню, факт зовсім суперечний з тим, що я стверджив. Плюньте тричі передімною. Я підписав протокол, що Рудольф поповнив самогубство".

Цей др. Альберт подає такі факти, що попередили трагічну смерть Рудольфа: Бальтаці пішов за Рудольфом і Вечерою до Маєрлінґу і застав їх там у товаристві Філипа Кобурга і його любовниці, віденської хористки та графа Гойоша. Цю хористку пізніше засуджено за крадіж.

Бальтаці робив Рудольфові закиди, що він звів його вихованицю й ужив гострих слів. Рудольф схопив білярдову палицю і кинувся на Бальтація. Але Бальтаці виперединв удар, схопив скоро мисливську рушницю, що висіла за ним (ділялося се у мисливській салі) і прикладом розторощив голову архикнязя. Байку про самогубство Рудольфа пустили пізніше за радою графа Тіси. Трохи пізніше Альберт продав свою славну колекцію Напагедь і зник із віденського товариства та взагалі вихав з Австрії.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

КЛІВЛЕНД, О. Тов. ім. Івана Франка, від. 334, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 22 січня, в 7-ій год. вечером, в гали Укр. Дому. Заразом повідомляється тих членів, що не були на річних зборах, що перейшла ухвала, що котрий член довжує більше одного місяця буде виключений з Тов. і Союза. Уряд на 1928 рік є: В. Репушинський, голова; І. Задерецький, фін. секр.; Ст. Качоровський, скарбник; І. Бриняк, рек. секр.; Й. Запотічний, А. Стагричук і В. Сидор, контр. комісія; Н. Хмарак і Іван Жук, надзиратель хорих.

ВЕСТЧЕСТЕР, БРОНКС, Н. Й. Тов. Згода, від. 210, повідомляє, що мітінг відбудеться в суботу, 21. січня, в хаті Романова, 919 River Ave., Westchester, Bronx, N. Y. Проситься, щоб кождий член явився, бо є важна справа. Не явившійся член заплатить кару 50 ц., а уряднїк 1 дол. — Ю. Сидор, предс.; М. Кузів, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Отсим повідомляється членів Бр. св. Василія, від. 339, що місячні збори відбудуться в неділю, 22. січня, в 3-ій год. пополудни під ч. 610 S. American St. Пригадується довжучим членам щоби вирівнали свої залеглости, як також ті, котрі є суспендовані, бо в противнім разі будуть виключені. Котрий член не прибуде на сей мітінг заплатить 1 дол. кари, а враз з ним і не передасть ким другим своєї вкладки, буде суспендований. — І. Сорока, предс.; І. Бішко, кас.; О. Будай, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, подає до відома, що на загальних зборах 31. грудня вибрано на 1928 рік уряд як слідує: Гр. аГлецький, предс.; Юрій Гайовий, заст.; Іван Галецький, фін. секр.; Петро Лещух, заст.; Василь Одинський, кас.; Михайл Феник, заст.; Никола Марків, рекорд. секр.; Іван Солтис заст.; Іван Бігун, Василь Верескук і Стефан Шевців, контрольори; Никола Сирядюк, Семен Скородинський і Петро Слободзян, надз. хорих; Никола Качуровський і Одекса Медвідь, хоружі; Василь Шальник і Петро Лещух, опікуни (трості); Олекса Медвідь і Стефан Шевців, дверники. Місячні збори в 1928 р. будуть відбуватися кождого в третю суботу по першім. Слідуючі місячні збори відбудуться в суботу, 21. січня, точно в 8-ій год. вечером в Укр. Нар. Домі, 217 Іст 6-та ул. Обовязком є кождого члена прибути на збори, бо є важні справи до полагодження. Проситься членів приносити самі свої місячні вкладки на збори. Котрі члени ще не зложили вкладки на Сиротинець в минулім році, нехай стараються принести на слідуючі збори. Пригадується інтересованим членам, щоби привели зі собою нових членів. Будеться, принимати до У. Н. Союза без вступного, а до Бр. після статута. — Ник. Марків, секр. рекордовий.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Зоря, від. 69, повідомляє своїх членів, що уряд на 1928 рік зістав вибраний як слідує: Н. Забаньк, предс.; І. Дмитрів, заст.; Й. Мартинів, секр.; І. Бобецький, заст.; Н. Ковбаснюк, касієр; Іґн. Жемський, заст.; І. Вакарчук і І. Примак, контрольори; Ст. Назаревич і Л. Лифкевич, опікуни хорих; І. Бобецький, Мих. Пліхтей і Г. Фатюк, трості; Й. Дяків, господар гали; Н. Василишин, отамани; Мих. Левко і Й. Ціх, прапорщики. Перші збори відбудуться в суботу, 21. січня, на котрі кождий член повинен прийти. — Йосиф Мартинів, секр., 159 E. 9th St., New York.

ЕТНА, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 89, відбуло свій річний мітинг в неділю, 11. грудня, на котрім вибрано слідуючий уряд на 1928 рік: Роман Лесько, предс.; Григорій Тимус, секр.; Ст. Ванат, кас. Слідуючі збори відбудуться в другу неділю по першім, в 3-тій годині попол. під ч. 41 Vine St. — Григорій Тимус, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 22. січня, в 2-ій годині попол. точно, в гали, де звичайно. Обовязком є кождого члена явитися на мітінг, бо є важні справи до полагодження. На сім мітингу уряд і контр. комісія здадуть справоздання за минувший рік. Уряд на 1928 рік зістав той самий з вийнятком касієра, котрим є вибраний Стефан Пілтовяк, а заст. касієра Іван Дорофей. Довжучих напоминається, щоб вирівняли свої залеглости, бо в противнім разі будуть зі Союза виключені після статута. Також пригадується тим членам, котрі не платять точно свої місячні вкладки, щоб старалися на будуче платити що місяця, бо за них кас. не буде платити. Котрий член буде залегати за один місяць, негайно буде суспендований. Котрий член не явиться на мітінг, заплатить кару, після ухвали, 50 ц. — І. Зайків, предс.; М. Заліський, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Бр. ... від. 13, ... повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 22. січня, точно в 3-ій годині пополудни, під ч. ... Третя ... Урядники ... нехай би ... членів ... Не явившійся член заплатить кару ... — О. ... секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ХТО З УКРАЇНЦІВ повідомить нас де є робота, одержить $10.00 нагороди. 14

J. SOTNAR,
114 Bloomfield St., Pawtucket, R. I.

СЕГО ТИЖНЯ Січовий Базар випустив нові 4 звійки, за котрими був великий попит:
- 61. Чабан, танець зі словами 1.00.
- 62. Гуцулка, танець зі словами 1.00.
- 56. Хрестини Гриця, ч. 1. зі слов. 1.00.
- 57. Хрестини Гриця, ч. 2. зі слов. 1.00.

Коли маєте піано сейчас ордеруйте. Коли ні дайте знати тому, хто має піано. Вам до услуги: SURMA BOOK & MUSIC CO., 103 Ave. A, New York. 14-18

ДЕВЯТЬ КНИЖОК ЗА ДОЛЯРА!

Хто пришле одного доляра, дістане оплатно в рекомендований посилці 9 книжок В. Будзиновського: 1) Іван Ішан діди на муки, 2) Історія України I. (княжий вік), 3) Історія України II. (литовсько-польський вік), 4) Радник заручився (комедія), оповідання: 5) До віри батьків, 6) Шагін Ґерай, 7) Небіжчик ходить, 8) Волю бути козачкою, 9) Пластун. 254-

Доляра висилати в рекомендованім листі на адресу: W. Budzynowsky, ul. Chrzanowska, 11. a., Lemberg, East Galicia, Poland, Europe.

АДВОКАТ Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядженням абстрактів виготовляє контракти купна і продажі; переправляє спадкові справи; полагоджує старокраєві цітентові і прочі справи. 191—

Телефон: Gramercy 5881.

Др. К. Д. БІЛИК
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР І ХІРУРГ.
ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИРЯДИ.

Урядові години: від 12. до 1-ої, від 6. до 8-ої і після умови.

117 E. 18th ST., NEW YORK CITY.

DR. M. SMITH
Переніс свій офіс під ч.

43 E. 7th ST. (межи 1. а 2. Евнею)
NEW YORK, N. Y.

Урядові години: 9—10; 12—2; 6—8.
Tel. Orchard 6072.

ХРОНІЧНІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН

лічу успішно найновійшими методами. Помагаю скоро в ріжних кровних недугах, нервових і шкірних, хронічні нежити, загальне ослаблення, міхура, нирок, мочеві недомагання, ревматизм, жолудок, внутрішні хороби та грудні. Не ріжниці, як довго хоруєте, я можу помочи вам. Оплати умірковані. Оглядаю пацієнта переважду особисто.

Поради і оглядини даром.

DR. ZINS
Спеціаліста. Основ. 28 літ

110 EAST 16th ST. N. Y.

межи 4th Ave. & Irvington Pl.
Годин: 9—8 веч. Неділі: 9—4 попол.

ПОЧЕННЄ НІГ І ПІД РАМЕНАМИ.

Кому дуже потіються ноги, або під раменами і чути непримений запах.

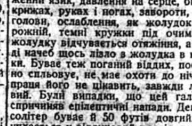

... нехай пробує такого лікарства: На сто ... ложечок води додати 2 ложечки формальдегіду ... і тим розчином обмити ... згадані місця ... Хто хоче дістати ремеду ... нехай вирізує се оголошення ...

... Тисячі чоловіків, жінок і дітей ... гідли ... уживаючи ... в оглядинах і домашнім ... солітер (тасемниця). Певною познакою ... кишках ... апетиту, то знов великий голод, обложений язик, давлення на серце, біль в крижах, рухах і ногах, заворот голови, ослаблення, в жолудку порожній, темні кружки під очима. В жолудку відчувається отяжіння, а іноді начеб щось лізло з жолудка в кишки. Буває теж погані відбиття, постійна утома, не має охоти до нічого, праця його не цікавить, завжди вінний. Були випадки, що цей галапас спричинив епілептичні напади. Деколи солітер буває й 50 футів довгий. Як утікається у відходовий провід, то може здавалося ... такі жертву. То-ж звертайтеся негайно до ... щоби не було за пізно — покіль цілком не зруйнує вашого здоровля. Пишіть $10/48 на лікарство Лакстан, як хочете позбутися сього страшного галапаса. Лікарство нешкідливе навіть для дітей. Якби у вас такого хроба. До набуття тільки в Royal Laboratory, 148 Netting Bldg., Windsor, Ont. На обезпечення пачки, додайте 25 ц. За посилатою не висилається. (C-65)

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В БРОНКС, БРУКЛИН, НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ.

129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY

Telephone: Orchard 2568

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".